Skolinspektionen

Solna stad
kontakt@solna.se



# Beslut

## efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Råsunda Centralskola i Solna stad

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Råsunda Centralskola. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

## Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Råsunda centralskola i följande utsträckning:

**Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat**

Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar, men utvecklingsområde finns med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver involvera eleverna i och ge dem möjlighet att förstå skolans arbete för ett positivt skolklimat.

**Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat**

Rektorn arbetar i flera delar, men utvecklingsområde finns för att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver tydliggöra arbetet med att främja ett positivt skolklimat, ge personalen förutsättningar att utveckla samsyn kring gemensamma arbets- och förhållningssätt som stödjer detta arbete samt följa upp och utvärdera arbetet.

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den 3 maj 2027 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2026:6517) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

## Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar med att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområde finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen

### Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan personal utövar till stor del ett ledarskap som fokuserar på att skapa ordning och förutsägbarhet i skolan, medan det relationsskapande arbetet varierar mellan personalen och främst framträder i vissa situationer. Eleverna upplever att lärare och annan personal kommunicerar hur det sociala samspelet ska fungera och vilka förväntningar som finns på dem. Exempelvis förklarar lärare och annan personal varför de säger till, vilket bidrar till att eleverna har förståelse för

tillsägelser och regler. Det är mindre vanligt att lärare söker kontakt med eleverna när det inte handlar om ordning eller tillsägelser. När personal söker kontakt med elever hälsar de på eleverna, stannar till för att prata ibland och uppmärksammar när någon mår dåligt. Eleverna upplever att de har någon vuxen att vända sig till, och att de känner förtroende för de vuxna och att de märker om eleverna inte mår bra. Framför allt under längre raster i uppehållsrummet och i samband med pedagogiska lunchen arbetar annan personal och vissa lärare aktivt med att skapa relationer och då kan de fråga exempelvis om elevernas intresse eller hur deras helg har varit. Det finns få lärare ute i skolans lokaler under skoldagen. Lärarna förflyttar sig mest mellan lektioner och vid fotbollsplanen och basketplanen finns det enligt eleverna aldrig personal närvarande. Lärare får information om bråk som inträffar under raster främst genom att elever berättar om händelserna. Det finns skillnader mellan lärarna i hur de agerar, vissa lärare säger ifrån för att till exempel språkbruket inte ska bli en jargong, medan andra låter beteendet fortgå eftersom de har sagt till eleverna flera gånger tidigare.

Lärare och annan personal använder vissa strategier och arbetssätt för att främja ett gott skolklimat och tydliggöra skolans förhållningssätt, men värdegrundsarbetet är inte kontinuerligt eller likvärdigt mellan årskurser och lärare. Skolan har också schemalagd mentorstid, men den används främst för att organisera elevernas skoldag och skolvecka. Under mentorstiden går eleverna exempelvis igenom kommande prov, tittar på Nyhetskoll, läser bänkböcker och tar del av information från rektorn. I alla årskurser genomförs några insatser för att skapa ett bra klimat i klassen men det sker inte kontinuerligt under året utan enbart punktvis. Inledningsvis på höstterminen får eleverna ta del av olika insatser beroende på vilken årskurs de går i. Elever i årskurs 7 får diskutera vad det innebär att vara en bra kompis, och samtala om respekt och att behandla andra som de själva vill bli behandlade. I samband med att elever blandas i nya klasser i årskurs 8 genomförs samarbetsövningar och lära känna-aktiviteter för att främja gemenskap och skapa goda relationer mellan eleverna. Eleverna i årskurs 9 har arbetat med hur de kan agera om någon blir mobbad. De har även deltagit i en aktivitet med fokus på bemötande och gemenskap. Under uppstartsveckan gås skolans regler och förväntansdokument igenom och eleverna vet att de ska vara snälla och behandla andra med respekt. Eleverna vet också att de förväntas bidra till ett gott skolklimat genom att bjuda in elever som är ensamma och ta ansvar för den fysiska miljön, exempelvis genom att slänga skräp i papperskorgen. I några klasser har lärare och annan personal på eget initiativ tagit upp frågor om respekt för olikheter. Några lärare i ett arbetslag har exempelvis arbetat tillsammans med sina elever kring maktlekar som ett förebyggande arbete kopplat till att elever ska våga säga ifrån. Eleverna upplever

generellt att alla får vara med och att de kan vara sig själva i skolan. Samtidigt framkommer det att kommentarer om samkönade par kan förekomma. När lärare hör negativa kommentarer i sådana sammanhang pratar de med eleverna. Det förekommer även skojbråk och ett språkbruk som kan vara nedsättande exempelvis gällande utländsk bakgrund. Eleverna får i dagsläget inte ta del av något kontinuerligt värdegrundsarbete om olikheter för att skapa respekt för andra. Språkbruket ingår exempelvis inte i värdegrundsarbetet i dagsläget. För att uppmärksamma och förebygga olämpliga beteenden som skojbråk har rektorn tagit initiativ till åtgärdande samtal med elever i årskurs 7 tillsammans med polisen och trygghetsteamet. Ett mer strukturerat värdegrundsarbete planeras att inledas av trygghetsteamet och arbetslagen ska också utforma arbetet ännu mer utifrån de behov som identifieras i respektive elevgrupp.

Lärare och annan personal genomför olika aktiviteter för att främja trivsel och gemenskap bland eleverna, men aktiviteterna syftar i begränsad utsträckning till att sammanföra elever från olika årskurser och stärka en gemensam skolanda. Eleverna har inte heller några särskilda uppdrag som innebär att de aktivt ska bidra till trygghet och gemenskap. På skolnivå genomförs vissa gemensamma aktiviteter men aktiviteterna syftar inte till att blanda elever så att de lär känna flera för att på så sätt bidra till trygghet. Exempel på de aktiviteter som genomförs är Råsunda Run, Robinson veckan, pingistävlingar, friluftsdagar, vandringar, klasskamp samt jul- och påskpyssel. Där årskurserna till exempel tävlar var för sig, eller att eleverna tävlar individuellt och samlar poäng som räknas samman på klassnivå, eller att eleverna genomför saker vid samma tidpunkt men varje klass för sig. I uppehållsrummet finns det rastvärdar som varje dag publicerar och gör tydligt vika aktiviteter det finns att delta i. Aktiviteterna ger eleverna möjlighet att umgås över årskurserna tillsammans med varandra och tillsammans med lärare och annan personal. Det kan vara enkla öppna aktiviteter som har med läsande att göra, ett pyssel eller något kopplat till årstid. Det kan vara aktiviteter kopplat till tävling, kroppslig prestation eller ett quiz. Lärarna initierar också aktiviteter som främjar gemenskap, men aktiviteterna organiseras främst inom respektive årskurs. Eleverna har möjlighet att påverka skolmiljön genom det nystartade elevrådet. Skolan har utbildat elevskyddsombud och de är på väg att starta en skolidrottsförening och starta matråd.

## Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver involvera eleverna i och ge dem möjlighet att förstå skolans arbete för ett positivt skolklimat.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att skolan visserligen genomför vissa insatser för att främja trygghet, gemenskap och respekt mellan eleverna. Insatserna varierar dock mellan årskurser och lärare och genomförs inte kontinuerligt under läsåret. Det saknas därmed ett gemensamt och systematiskt värdegrundsarbete som återkommande involverar eleverna och tydliggör skolans förhållningssätt till olikheter och respektfullt bemötande. Även om eleverna känner till skolans regler och förväntas bidra till ett gott skolklimat förekommer kommentarer och språkbruk som kan vara nedsättande. Skolan har uppmärksammat dessa frågor och planerar att utveckla värdegrundsarbetet, men arbetet behöver bli mer strukturerat, kontinuerligt och utgå från elevernas behov.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare och annan personal utvecklar och genomför ett gemensamt, strukturerat och kontinuerligt värdegrundsarbete under hela läsåret. Eleverna bör få ta del av regelbundna samtal och övningar och utgå från elevernas behov och återkommande behandla frågor om respekt för olikheter, språkbruk, normer, bemötande och hur eleverna kan agera när de ser eller upplever kränkande beteenden. Eleverna behöver få möta värdegrundsfrågor som har fokus på vilket klimat som bör råda på skolan, och få möjlighet att diskutera och reflektera kring frågor som exempelvis syftar till att stärka acceptans för olikheter och respekt för alla. Arbetet behöver planeras så att elevernas upplevelser och synpunkter tas tillvara, men även syfta till att stärka deras förståelse för skolans förhållningssätt.[1]

[1] Skolverket (2022). Skapa trygghet för lärande – Om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling. Stockholm: Skolverket.

## Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i flera delar för att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

### Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn har påbörjat arbetet med att utveckla en samlad och långsiktig strategi för att främja ett positivt skolklimat, men skolans gemensamma förhållningssätt och det relationsskapande arbetet behöver tydliggöras ytterligare. Rektorns vision och fokus för det strategiska arbetet är att elever ska trivas och vara trygga. Rektorn har strukturerat upp det gemensamma arbetet som bidrar till positivt skolklimat på flera sätt. Skolan har idag ett trygghetsteam som har som uppgift att arbeta med implementeringen av värdegrundsarbetet och återkoppla till arbetslag exempelvis gällande det aktuella tillståndet på skolan. Trygghetsgruppen har också ansvar för att gå igenom svar på enkäter och lyfta fram det som sticker ut positivt som negativt. Rastvärdarna har som uppdrag att ingå i trygghetsteamet och till exempel ordna rastaktiviteter. Lärarnas arbetsrum är också strategiskt placerade nära elevernas skåp för att de ska ha nära till sina elever. Vidare har bibliotekets öppettider prioriterats av rektorn för att eleverna ska ha en lugn och trygg plats med vuxennärvaro att vara på. Rektorn har vidare påbörjat ett arbete för att skapa en tydlighet i hur personalen ska bemöta eleverna där rektorn har uttryckt att de ska vara förebilder, att all personal ska arbeta nära varandra och tillsammans med elever och att alla elever ska vara allas elever. Utöver detta har rektorn planer på att stärka det relationsskapande arbetet genom att anställa och knyta an fler personer, en per årskurs, kring rastverksamheten så att fler vuxna arbetar med att stärka relationsskapandet och tidigt uppmärksamma

och möta elevernas behov. Skolan upplevs som en trygg plats, även om det finns utmaningar i den fysiska miljön. Det är exempelvis trångt i matsalen, och eleverna har idrott på flera olika platser och behöver ibland på grund av ombyggnation byta om på toaletter. Rektorn har betonat för lärare och rastvärdar att ha nära kontakt med vårdnadshavare och informera rektorn om deras olika synpunkter.

Rektorns arbete med att utveckla och förankra gemensamma arbets- och förhållningssätt har ännu inte fått tillräckligt genomslag i verksamheten. Även om rektorn kontinuerligt lyfter frågor om ledarskap, vikten av att vara en god förebild, och lyfter hur personal ska bemöta elever har arbetet inte tydliggjorts tillräckligt för att all personal ska veta att just detta är skolans arbete-och förhållningssätt. Det saknas en tillräckligt tydlig och systematisk förankring av förhållningssättet. Personalen känner inte till skolans ledord, och det är inte tydligt för alla medarbetare vilka förväntningar som ställs på dem eller hur de konkret ska bidra till ett positivt skolklimat. Det gemensamma arbets- och förhållningssätt som personalen i nuläget känner till och förväntas tillämpa tar främst sin utgångspunkt i det dokumenterade lektionsupplägget och förväntningen att all personal ska hälsa på alla elever. Inom ramen för skolans utvecklingsarbete har personalen bland annat arbetat med relationskartor och diskuterat hur relationerna till eleverna kan utvecklas. Arbetet har bidragit till att tydliggöra förhållningssätt, med fokus på bland annat lågaffektivt bemötande och förstärkning av positiva beteenden. Det har dock ännu inte konkretiserats fullt ut hur dessa förhållningssätt ska tillämpas i det dagliga arbetet. Trygghetsteamet har också introducerat och låtit personal testa material kring värdegrundsarbetet som ska starta under läsåret. Rektorn följer upp verksamheten genom dialog med personalen, avstämningar, återkommande korta enkäter till personalen samt elevernas enkätsvar och vid medarbetarsamtal. Lärarna får också feedback av rektorn på att vara en förebild. Rektorn använder också arbetslagsledarnas och rastvärdarnas bild av statusen på skolan då de tillhör olika arbetslag men också elevernas upplevelser av trygghet i sin uppföljning.

## Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn har etablerat strukturer för vägledning, stöd och kompetensutveckling, och flera insatser har genomförts eller påbörjats för att stärka personalens förmåga att främja elevernas trygghet, trivsel och välbefinnande. Skolan har genomfört och påbörjat flera insatser med fokus på bemötande, relationsskapande arbete och psykisk hälsa. Insatserna utgör en grund för det fortsatta arbetet med att stärka elevernas trivsel och trygghet och bidrar till att utveckla personalens kunskaper och

förhållningssätt. Personalen har exempelvis fått kompetensutveckling om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och skolan har påbörjat ett arbete med att stärka välbefinnandet hos alla elever, framför allt för de elever som undviker att komma till skolan och som är ängsliga. Trygghetsteamet har likaså introducerat material som personalen fått pröva inför det värdegrundsarbete som ska inledas under läsåret. Arbetet som prövades utgick från en bred definition av psykisk hälsa och omfattar bland annat material om hur skolan kan främja elevernas välbefinnande ur ett salutogent perspektiv. Föregående läsår deltog personalen i en föreläsning om mansnormer, machokultur och mansideal, som en följd av att skolklimatet då präglades av snäva normer och ett hårt socialt klimat, där elever förväntades leva upp till stereotypa föreställningar. Mot denna bakgrund har personalen diskuterat skolans arbete med HBTQ-frågor. Personalen ser ett fortsatt behov av att stärka sin kompetens och utveckla arbetet med normer, identitet och inkludering till konkreta arbetssätt för att kunna bemöta elever och hantera dessa frågor på ett tryggt och respektfullt sätt. Nyanställda introduceras till skolans sätt att arbeta genom ledningen och arbetslagen. Vägledning om hur personal kan gå till väga för att bättre möta elever sker genom att rektorn ser till att det finns handlingsplaner för medarbetarna om det behövs. Likaså kan kuratorn och specialpedagog hjälpa till. Det finns också kollegor som blivit tillfrågade att vara mentorer.

## Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver tydliggöra arbetet med att främja ett positivt skolklimat, ge personalen förutsättningar att utveckla samsyn kring gemensamma arbets- och förhållningssätt som stödjer detta arbete, samt följa upp och utvärdera arbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte i tillräcklig utsträckning har lyckats förankra skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt hos all personal. Trots att frågor om bemötande, samarbete, ledarskap och skolklimat behandlas på kontinuerligt känner personalen inte till skolans ledord, och förväntningarna på hur de ska bidra till ett positivt skolklimat är inte tillräckligt tydliga. Arbetet saknar en sammanhållen och systematisk struktur som möjliggör att skolans gemensamma värderingar kan omsättas i praktiken och tillämpas enhetligt i hela verksamheten. Rektorns uppföljning omfattar endast till viss del om

förhållningssätten är förankrade och vilket genomslag de får i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar ett mer systematiskt och målinriktat arbete för att förankra skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt hos samtliga medarbetare. Detta innebär att presentera samt konkretisera skolans ledord och tydliggöra vilka förväntningar som gäller för personalens bemötande av elever, samarbete och gemensamma ansvar för skolklimatet. Skolinspektionen rekommenderar även att rektorn skapar strukturer för återkommande kollegiala diskussioner som syftar till att utveckla en gemensam samsyn, samt säkerställer att arbetet följs upp och utvärderas systematiskt. Uppföljningen bör ge underlag för att bedöma om förhållningssätten är kända, förstådda och tillämpas i praktiken av all personal samt vilka ytterligare insatser som behövs för att stärka elevernas trygghet och trivsel.

**På Skolinspektionens vägnar**

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Verica Stojanovic

Föredragande
Signerat av: Verica Stojanovic

I handläggningen av ärendet har även Lena Osvaldsson deltagit.

# Bilaga 1: Författningsstöd

## Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

**- undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

**- utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Av 5 kap. 3 § 1–2 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet. .

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 a § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

### Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

# Bilaga 2: Granskningens genomförande

## Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 38 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Råsunda Centralskola i Solna stad ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Råsunda Centralskola den 30:e september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Verica Stojanovic och Lena Osvaldsson.

Råsunda Centralskola är en F- 9 skola. Årskurserna 7 och 8 är fyrparalleliga och årskurs 9 är femparallelig. På skolan går det totalt 366 elever.

## Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

## Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnena under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

### Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

*1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*

*2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

### Kvalitetskriterier

*Ledarskap och relationsarbete*

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal arbetar medvetet utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

*Gemensamt arbete på skolövergripande nivå*

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

*Vägledning, stöd och kompetensutveckling*

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.